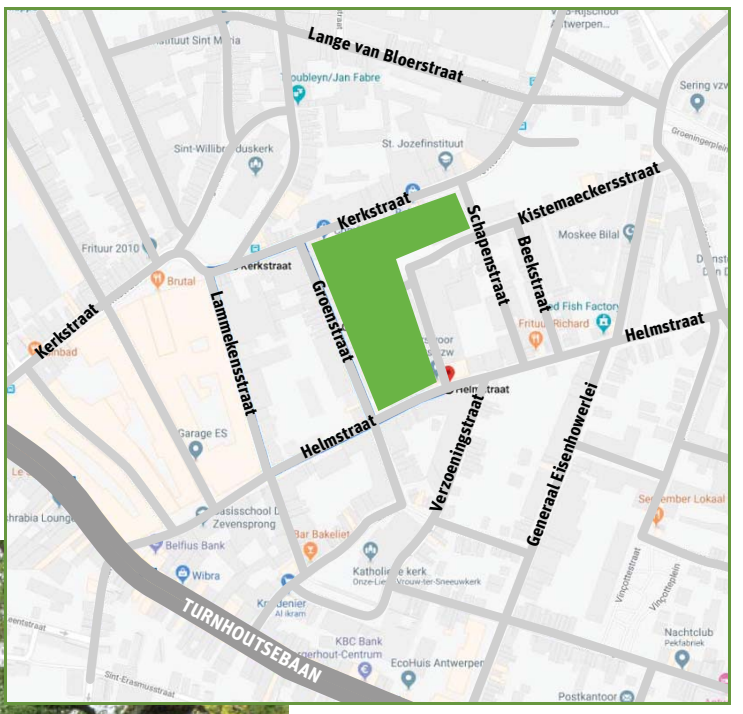
GAZET VAN ANTWERPEN
STAD EN RAND

BORGERHOUT

Verborgen kloostertuin wordt cohousing-project

"Binnen anderhalf jaar willen we met bouwen beginnen"




Joeri Bal van Heem Cohousing in de prachtige kloostertuin van de site Kistemaecker. FOTO JORIS HERREGODS

Een groene en verborgen site van 3.500 m² in Borgerhout, met een oude kloostertuin en een kloostergebouw, evolueert stap voor stap tot een baanbrekend project voor cohousing. "Dit wordt geen hip project voor de blanke bakfietsklasse. Het moet een blauwdruk zijn van de hele buurt", zegt Joeri Bal van Heem Cohousing, dat binnen anderhalf jaar wil beginnen bouwen. De site bevindt zich tussen de Helmstraat, Kerkstraat, Groenstraat en Kistemaeckerstraat.

De Antwerpse projectontwikkelaar Heem Cohousing is al een jaar in overleg met de stad over de invulling en uitwerking van de site Kistemaecker, met een oppervlakte van ongeveer 3.500 m². Niets aan de grote, houten poort op nummer 150 in de Kerkstraat - behalve het Mariabeeldje in de gevel misschien - doet vermoeden dat op het domein erachter een oud klooster met immense kapel en een grote, rustige kloostertuin liggen verborgen. Momenteel is Beltima nog op dit adres gevestigd, maar deze firma in veranda's en tuinaccessoires verhuist eerstdaags naar een andere locatie.

Verborgen parel

Het oorspronkelijke plan om op deze site, na afbraak van het kloostergebouw én ontmanteling van de tuin, een appartementencomplex op te trekken, viel heel slecht in de buurt. Nadat de bouwaanvraag van ontwikkelaar Timeless Developers was afgewezen en ook het voorkooprecht voor de sociale huisvestingsmaatschappij was vervallen, heeft Heem Cohousing de site gekocht.

"We waren al langer op zoek naar een geschikte locatie in de stad om om te bouwen tot een rustige cohousing- en coworkingplek", zegt Joeri Bal. "Heel concreet zijn onze plannen nog niet, maar we zijn alvast van plan het karakter van deze verborgen parel zoveel mogelijk te behouden. Dus neen, we gooien het oude kloostergebouw niet plat en we bouwen de prachtige binnentuin met zijn oude bomen niet vol."

Moeders voor Moeders

Vorige week nodigde Heem Cohousing de buurtbewoners uit voor een eerste kennismaking. De ontwikkelaar wil de site vanaf juni - dus nog voor de bouwwerken - openstellen en heeft meteen gepolst naar ideeën voor een tijdelijke invulling. "In overleg met de buurtbewoners en de stad maken we een masterplan op, een eerste stap in de verdere uitwerking van ons project. Net zoals in onze andere projecten willen we deze site ombouwen tot een plek met een groot privégedeelte met woningen en appartementen en een semi-publiek gedeelte, met kantoren, maar ook met een koffie- of lunchbar, een kinderdagverblijf en een fitness bijvoorbeeld."

In ieder geval zullen fietsers en voetgangers het domein kunnen doorkruisen. "Aan de kant van de Kerkstraat en de Helmstraat komt een groot poortgebouw. We zijn ook in overleg met Moeders voor Moeders, omdat hun pand en garageboxen grenzen aan de site. Het plan is om de vzw te integreren in ons project. Zo tekenen we voor Moeders voor Moeders extra opslagruimte ondergronds in en we willen ook een slimme inkom aan de Helmstraat creëren, zodat de moeders niet langer op straat moeten wachten."

Heem Cohousing heeft sinds 2005 al heel wat expertise opgebouwd. D-Factory in Deurne en kasteel De Boterberg in Kalmthout zijn daar enkele mooie voorbeelden van. Met het project Q-Ville in Essen, 45 woonunits in oude quarantainestallen, wordt eind dit jaar het grootste cohousingproject in Vlaanderen opgeleverd. "Ik heb met mijn gezin acht jaar in D-Factory in Deurne gewoond en woon nu in de Boterberg in Kalmthout. Waarom cohousing? Omdat het aantrekkelijk is om leuke plekken met fijne mensen te kunnen delen. Alle woningen zijn privé, met daarnaast extra gemeenschappelijke ruimtes zoals bijvoorbeeld een atelier, een sauna, een bib en een tuin met zwemvijver. Ook voorzien wij altijd - en dat zal voor de site Kistemaecker niet anders zijn - elektrische deelauto's en -fietsen."

"Zo weinig mogelijk auto's"

Heem Cohousing heeft uit de eerste ontmoeting met de buurtbewoners begrepen dat er ongerustheid is over het verdwijnen van parkeerplaatsen. "Onze filosofie is zo weinig mogelijk auto's, maar omdat we de oude garageboxen van site Kistemaecker en ook die van Moeders voor Moeders afbreken, zorgen wij voor een ruime ondergrondse parking tot niveau -2."

Site Kistemaecker mag zeker geen gated community worden voor de blanke bakfiets-middenklasse, zegt Joeri Bal. "We zoeken zoals altijd naar een zo breed mogelijke mix: jonge gezinnen in combinatie met alleenstaanden en ook oudere mensen. Uit ervaring weten we dat dat het beste werkt. Ook zullen er wooneenheden zijn voor sociaal kwetsbaren, bijvoorbeeld via een instantie die panden koopt om te verhuren. Verder moet de site zo inclusief mogelijk zijn, met dus ook woonunits voor mensen met een beperking. We hopen verder dat de bewoners van dit cohousingproject een blauwdruk vormen van de buurt, die erg divers is. We willen dus ook nieuwe Belgen aanspreken. Daarvoor hebben we al contacten gelegd met enkele lokale organisaties."

Heem Cohousing hoopt over anderhalf jaar met de werken te kunnen beginnen. "We zitten nu in de laatste rechte lijn richting bouwaanvraag", besluit Joeri Bal.

KARIN VANHEUSDEN

Zomerbar Chapel open 14 juni met feestweekend

Op de site Kistemaecker opent in het weekend van 14 juni Bar Chapel. "Vanaf die dag zal de bar gedurende 3,5 maanden geopend zijn van woensdag tot en met zondag, en dat tussen 17u en 22u. Op sommige weekenddagen kan dat middernacht worden", zegt Sanne Van Riel, verantwoordelijk voor de tijdelijke invulling van de locatie. "In de kapel installeren we een toog met tafeltjes en stoeltjes. In de tuin een tentje met lage tafeltjes en Marokkaanse poefjes. Voor de kinderen maken we een wit strand. We serveren lokale bieren, wijn en biologische sapjes. Lokale cateraars zorgen voor heerlijke gerechten. En op zondag kunnen bewoners komen barbecueën. Verder zal er geregeld een vintagemarkt plaatsvinden, maar ook een burenbrunch, een buurtcinema, summersessies met dj's of akoestische optredens. Bar Chapel moet dé ontmoetingsplek voor de buurt worden."
De artistieke vzw Lanterfanten krijgt ook tijdelijk een plek op de site. Op de gelijkvloerse verdieping kunnen workshops worden georganiseerd en op de eerste verdieping zijn er vijf atelierruimtes voor lokale kunstenaars. Er is zelfs een repetitieruimte voor lokale bands. Verder kunnen er ook buurtverenigingen terecht om te vergaderen **(kvh)**

ℹ Bar Chapel, openingsfeest 14-15-16 juni, Kerkstraat 150, Antwerpen


Sanne in de kapel die het hart van Bar Chapel vormt. FOTO JORIS HERREGODS